

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Quæstio I. De ijs quæ adhuc in ipso Confessionali, & paulò post sunt
observanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

613. Quando quis in vita fecit confessionem generalem cum mediocri diligentia adhibita in discussione conscientiae, non tenetur amplius de vita antea acta cogitare, & si postea occurrat dubium, an peccatum sit in confessione expositum, vel non? an cum debito numero & circumstantijs &c. potest praesumere, se jam confessum esse &c. & omnia dubia de praeterita vita deponere: alioqui nunquam erit finis dubitandi, & se, Confessariosque vexandi. Joannes Sancius D. 4. in select. n. 18. apud Dian. in sum. V. confessio. n. 56.

614. Et hoc principium applicari potest ad confessiones etiam particulares: nam qui bona fide sufficienter praestitit, quae ad confessionem requiruntur, non tenetur in prioris vitae acta ulterius inquirere; nam nullus alioqui esset locus tranquillitati conscientiae, sed quaecunque diligentia posita in confessione facienda (cum de propitiato peccato etiam viri pii non debeant esse sine metu, Eccl. 5.) semper cogitari poterit, an recte sit instituta.

P A R S IV.

DE AGENDIS POST CONFSSIONEM.

Inter hae, quae à penitente post confessionem peragenda sunt, quaedam ab eo adhuc in ipso confessionali existente sunt agenda; alia paulò post, quàm inde digressus est: alia etiam paulò tardius, & praecipue illa, quae spectant ad vitae emendationem: de quibus seorsim agendum erit.

QUAESTIO I.

De iis, quae adhuc in ipso confessionali, & paulò post sunt observanda.

Horum alia spectant ad confessionem recte claudendam: alia ad gratias pro beneficio absolutionis impetrato agendas: alia ad implendam penitentiam.

ARTICULUS I.

De modo claudendi confessionem.

1. Sunt aliqui, qui, licet confessionem

bene absolvent, eam tamen imperite admodum claudunt; dicendo v. g. *Jam est finis: haec sunt peccata mea: nihil amplius: alij sunt haud paulò deteriores, ij nempe, qui omnino instar piscium muti haerent, ut Confessarius ignoret, num adhuc superfit, de quo se velint accusare, vel non. Hi ergo, si rem rectè gerere velint, sic confessionem claudant, & dicant: De his & omnibus alijs peccatis meis dico meam culpam, ideo precor B. MARIAM semper Virginem, omnes Sanctos, & te, Pater, orare pro me ad Dominum DEUM nostrum, petoque salutarem penitentiam & abso-*

absolutionem: vel, si placet, & præsertim in magno hominum concursu; de his & omnibus peccatis doleo, petoque pœnitentiam & absolutionem.

2. Attendet sub hæc, quid moniti & consilii daturus sit Confessarius; aut quam pœnitentiam injuncturus; de qua postea paulò pluribus. Interim è loco confessionis non statim ab expositis peccatis, aut pœnitentiâ injunctâ evolabit, tanquam hostis à tergo immineat, sed adhuc in genua pronus expectabit, usque dum Sacerdos verba absolutionis pronuntiârit, signumque abeundi dederit. Dum tamen absolvitur, cogitare poterit, animam suam mundari pretioso Sanguine JESU Christi, cujus merita per Sacramentum Pœnitentiæ sibi applicantur; vel etiam de DEO offenso cogitare, & actum contritionis elicere.

ARTICULUS II.

Gratia post confessionem agenda.

3. Postquam è confessionali egressus est, flexis genibus Deo gratias agat, pro accepto beneficio absolutionis, & peccatorum remissione; merita Christi, Beatissimæ Virginis, & omnium Sanctorum offeret pro pœna suis peccatis debita; propositum se emendandi renovabit, gratiamque postulabit servandi propositum.

*Oratio jam dictis accommodata,
& post confessionem dicenda.*

4. O Domine JESU Christe, animarum nostrarum Amator suavissime, qui propter nimiam cha-

ritatem, quâ diligis nos, non vis mortem peccatoris, sed ut magis convertatur, & vivat, gratias tibi ago, quòd me miserum, & tot & tam magnis peccatorum vulneribus faucium sanaveris, meæque animæ maculas pretiosissimo tuo Sanguine emundaveris. Sit tibi, ô dulcissime JESU, meritis sanctissimæ Passionis tuæ, Beatissimæ MARIÆ semper Virginis Matris tuæ, ac omnium Sanctorum, grata & accepta ista confessio mea, & quidquid mihi defuit nunc, & aliàs de sufficientia contritionis, de puritate & integritate confessionis, suppleat pietas ac misericordia tua, & secundum illam digneris me habere plenius, ac perfectius absolutum in celo. Da mihi ex nunc integram, ac puram mentem, simplex ac rectum propositum, ut sanus factus non amplius peccem, ne deterius aliquid mihi contingat, sed potius (quod unice cupio) ut nihil deinceps totâ vitâ meâ quæram, aut concupiscam aliud, quàm quod animæ meæ sit utile, & divinæ Majestati tuæ inprimis placeat. Quod ut fiat, rogo te, ô piissime JESU, per pretiosissimum tuum Sanguinem, per merita gloriosæ Virginis, Genitricis tuæ MARIÆ, & omnium Sanctorum. Amen.

AR-

ARTICULUS III.

De pœnitentia, quæ fuerit injuncta, implenda.

5. Nomine pœnitentiæ hoc loco intelligitur satisfactio Sacramentalis, quæ à Bonac. *D. 5. q. 5. s. 3. p. 1. n. 1.* sic describitur: Est compensatio pœnæ temporalis, debita propter peccata, sita in operibus pœnalibus à Confessario taxatis. Quæ definitio ex dicendis tum hic tum infra *l. 2. q. 3. art. 3. an. 108.* meliùs intelligitur. De pœnitentia autem (hoc enim nomine deinceps pro tertia hujus Sacramenti parte utemur) nonnulla jam supra *p. 3. an. 89.* dicta sunt, quæ non sunt repetenda: solum reliqua, quæ ad pœnitentiæ impletionem ex parte pœnitentis requiruntur, hoc loco sunt referenda. Itaque

6. I. Verè datur obligatio acceptandi pœnitentiam. Tamb. *l. 4. Meth. Conf. c. 2. §. 1. n. 1. ex communi*: Confessarius enim potest eam præcipere; ergo pœnitentia tenetur acceptare. Anteced. colligitur ex Concilio Trident. quod *Sess. 14. c. 13.* docet, Sacerdotes habere potestatem ligandi non solum ad infirmitatis medicinam, sed etiam ad peccati commissi vindictam. Consequentia patet, quia potestas præcipiendi & obligatio obediendi sunt correlativa.

7. II. Est autem hæc obligatio acceptandi & implendi pœnitentiam injunctam ex suo genere gravis: cum enim Confessarius possit, si materia sit capax, obligare graviter, existimandus est id ita velle, si aliud non exprimat. Unde pœnitentia gravis pro peccatis mortalibus nondum expiatis imposta sub gra-

vi obligatione est implenda, Tamb. *n. 2. §. 4. & alii.*

8. Potest autem fieri levis ex parvitate materiæ, si nimirum ipsa pœnitentia in se sit levis; vel gravis quidem, sed imposta pro peccatis solum venialibus; vel pro mortalibus ritè tamen jam semel expiatis; vel si levis pro peccatis mortalibus nondum absolutis imponatur: quia etsi causa sit gravis, materia tamen præcepti non est capax tantæ obligationis. Suar. *D. 38. s. 7. n. 5.* Tamb. *n. 5. §. alii*; vel denique si peccatis gravibus nunquam adhuc expiatis imponat quidem pœnitentiam gravem, sed non aliter nisi sub obligatione levi: id enim posse Confessarium, docent Suar. & Tamb. *ll. cc.* Est enim Confessor velut legislator, qui suam legem moderari potest, ut liber; monepudus tamen de hoc erit pœnitens, ne in errorem inducatur; sed nec præsumendum de Confessario, nisi exprimat: hic enim procedit juxta communiter accidentia, juxta quæ non solemus materiam gravem præcipere sub obligatione levi.

9. III. Est personalis: & ideo per alium impleri non potest, præsertim post constitutionem Alexandri VII. quod ipsum etiam postulat Justitia vindicativa, ut videlicet is, qui deliquit, satisfaciat, & non alius. Et consequenter, qui redditus est impotens ad pœnitentiam, quæ sibi injuncta est, implendam, non tenetur implere per alium, etsi id commodè facere possit. Tamb. *§. 3. n. 12.* qui refert etiam Lugonem *D. 25. de pœn. s. 5. n. 87.* Sed cleemosyna talem rigorem non exigit; & ideo per alium tanquam per instrumentum distribui potest. Quin &, si preces,

quæ

quæ communi usu alternari solent, ut sunt Psalmi, Rosarium &c. imponatur, possunt alternari. Sancius in *select. D.* 15. n. 2. Less. l. 2. c. 37. d. 9. n. 52. & alii: non enim apparet, cur iste modus non æquè habeat locum in pœnitentia Sacramentali, ac in aliis precibus v. g. horis canonicis: nisi tamen aliud expressè vel injunctum sit, vel determinatum: quod Less. l. c. ait esse rarissimum.

10. IV. Pœnitens ipse non potest propria auctoritate pœnitentiam rationabilem injunctam in aliud opus, quamcunque melius, commutare. Laym. l. 5. tr. 6. c. 15. n. 16. Tamb. c. 3. §. 1. n. 15. ubi refert etiam Sanch. Reginald. Coninch. Lugonem s. 6. n. 96. Est enim hæc commutatio actus jurisdictionis. Potest tamen quilibet Sacerdos etiam inferior eam mutare: quia Sacerdotes in potestate absolvendi personas, & peccata, in quæ jurisdictionem habent, à se invicem non dependent. Non potest autem hæc mutatio à secundo Sacerdote fieri, nisi auditâ denuo eorum peccatorum, pro quibus injuncta est pœnitentia, Confessione; est enim hæc impositio actus judicialis, qui supponit causæ cognitionem. Quod si verò ab eodem Confessario facienda sit hæc mutatio, potest fieri etiam extra novum Sacramentum & post longum tempus; modo Confessarius habeat saltem confusam notitiam peccatorum, pro quibus pœnitentiam imposuit: cum enim hæc mutatio pertineat ad idem ejusdem Confessarii judicium, semper faciet unum quid cum præterita Confessione, atque adeo censetur pertinere ad idem Sacramentum; & intra illud fieri. Sed Navar. Tolet. Henriq. & alii apud

Laym. l. c. existimant, non esse necessarium, ut, si ab eodem Sacerdote fiat commutatio, etiam si nec in confuso recorderetur status pristini, in quo fuit pœnitens, reperatur prior Confessio.

11. V. Non est necesse, ut pœnitentia impleatur ex intentione satisfaciendi oneris imposito. Sanch. l. 1. Mor. c. 13. n. 17. Diana p. 2. tr. 12. R. 37. §. notandum. Lugo s. 3. n. 34. habet enim se impositio pœnitentiæ sicut præceptum: sicut ergo satisficit superiori præcipienti rem aliquam, si res ipsa ponatur, etiam sine intentione satisfaciendi præcepto, ut suppono; ita etiam satisficit Confessario, si opus impositum exhibeatur sine dicta intentione.

12. VI. Non est necesse, ut pœnitentia impletur in statu gratiæ. Tamb. c. 2. §. 2. n. 9. referens etiam Lugonem s. 3. Quia, ut etiam aliis præceptis satisfiat, non requiritur status gratiæ, sed solum, ut id, quod injunctum est, ponatur. Interim verum est, quòd satisfactio Sacramentalis in statu peccati mortalis præstita, suum effectum, qui ei ex opere operato responderet, & est remissio pœnæ, non sit habitura propter obicem; perinde ut Sacramenta, ut Lugo n. 40. & alii docent; & addunt, eam recedente postea fictione seu obstaculo reviviscere; id quod etiam Laym. n. 15. Diana p. 3. tr. 4. R. 85. & alii docent. Quantam autem pœnam remittat satisfactio, non constat; solus DEUS id novit, qui taxam ejus remissionis sibi reservavit.

VII. De tempore, quo implenda est pœnitentia, dictum supra p. 3. n. 98. sicut & de eo, qui oblitus est pœnitentiæ impositæ, *ibid.* n. 97.

QUÆ.